

„Kulturowe puzzle”

scenariusz lekcji wiedzy o kulturze w formie warsztatu

Cel:

Warsztat odnosi się do zapisu w Podstawie Programowej:

Treści nauczania – *Podstawowe wiadomości o stylach, epokach..., związki i zależności pomiędzy różnymi dziedzinami sztuki;*

Osiągnięcia – *Znajomość dzieł różnych epok kultury narodowej i światowej, umiejętność powiązania dzieła sztuki z epoką i stylem*

Warsztat może być formą sprawdzenia umiejętności i wiedzy uczniów nabytej w czasie edukacji w gimnazjum lub podsumowaniem realizacji materiału programowego wiedzy o kulturze w zakresie rozszerzonym. Korzysta ze zintegrowanej wiedzy (język polski, historia, filozofia, religia), ukazując różnorodność i bogactwo kultury.

Czas trwania – 1 godzina lekcyjna, jeżeli również szersze prezentacje to 2 godziny lekcyjne.

Do realizacji potrzebne są wcześniej zgromadzone pomoce:

1. Ilustracje dzieł z różnych epok i kręgów kulturowych

- budowle
- wnętrza budowli
- dzieła malarskie
- realizacje rzeźbiarskie
- przykłady rzemiosła artystycznego

2. kartoniki zawierające:

- nazwiska pisarzy i tytuły ich dzieł
- informacje dotyczące teatru
- nazwiska muzyków i przykłady ich dzieł
- nazwiska filozofów
- nazwiska słynnych postaci
- wydarzenia historyczne
- informacje o religii

Materiały powinny dotyczyć kilku określonych epok lub kręgów kulturowych i zawierać równą ilość przykładów dla każdej z nich.

W celu utrudnienia - można dodać materiały z innych, nie objętych zakresem warsztatu

Przebieg warsztatu:

1. W zależności od celu warsztatu klasa może być wcześniej poinformowana o formie i zakresie zajęć
2. W pracowni są przygotowane materiały pomocnicze: pogrupowane według wyżej wymienionych kategorii – „kosze” z ilustracjami i nazwiskami, karteczki do losowania – zawierające nazwę epoki lub kręgu kulturowego i na dużym formacie arkusze do uzupełnienia
3. Klasa podzielona zostaje na kilku osobowe grupy
4. Nauczyciel określa kryteria oceny
5. Grupy losują – wylosowana epoka lub krąg kulturowy jest tematem ich pracy, dostają odpowiedni arkusz
6. Z dostępnych „koszy” wybierają odpowiednie materiały
7. Każda grupa wypełnia swój arkusz
8. Na koniec warsztatu grupy dokonują prezentacji dorobku kulturowego „swojej” epoki przedstawiając gotowy arkusz lub szerszej z komentarzem, cytatami, fragmentami muzycznymi (*taka prezentacja dokonana byłaby na następnej lekcji, dzięki temu grupa może zgromadzić dodatkowe materiały*)
9. Zestawione arkusze tworzą tablice kulturowe – mogą one stanowić pomoc dydaktyczną do dalszej pracy

Przykłady epok i kręgów kulturowych:

- **starożytna Grecja**
- **starożytny Rzym (lub antyk),**
- **romanizm**
- **gotyk (lub średniowiecze)**
- **renesans**
- **barok**
- **klasycyzm**
- **Bizancjum**
- **Islam**

Środki dydaktyczne:

- podręczniki do języka polskiego, historii i wiedzy o kulturze,
- Encyklopedia multimedialna PWN, Sztuka

EPOKA	ARCHITEKTURA	MALARSTWO	RZEŻBA	LITERATURA	TEATR	MUZYKA	FILOZOFIA	WYDAŻENIA HISTORYCZNE	SŁYNNE POSTACIE	RELIGIA
G R E C J A	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Akropol ▪ Partenon ▪ <i>Iktinos, Kallikrates</i> ▪ teatr w Epidauros ▪ świątynia Artemidy w Efezie ▪ Mauzoleum w Halikarnasie ▪ Latarnia na Faros 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ malarstwo wazowe w stylu: czarno-figurowym czerwono-figurowym 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Fidiasz-Zeus Olimpijski</i> ▪ Atena Partenos ▪ Kolos z Rodos ▪ Dyskobol-<i>Myron</i> ▪ Doryforos-<i>Poliklet</i> ▪ Wenus z Milo ▪ Nike z Samotraki ▪ grupa Laokoona 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Homer</i> ▪ Iliada ▪ Odyseja ▪ Mitologia ▪ <i>Aischylos</i> ▪ <i>Sofokles</i> ▪ <i>Eurypides</i> ▪ <i>Safona</i> ▪ epos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tragedia ▪ komedia ▪ Wielkie Dionizje ▪ maski 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Orfeusz</i> ▪ monodia ▪ muzyka w komedii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Tales z Miletu</i> ▪ <i>Heraklit</i> ▪ <i>Pitagoras</i> ▪ <i>Sokrates</i> ▪ <i>Platon</i> ▪ <i>Arystoteles</i> ▪ <i>cynicy</i> ▪ <i>hedonicy</i> ▪ Akademia Platońska 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ polis ▪ wojny perskie ▪ demokracja ateńska ▪ podboje Aleksandra Macedońskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Perykles</i> ▪ <i>Aleksander Macedoński</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ politeizm ▪ bogowie olimpijscy
G O T Y K										
B A R O K										

Opracowała mgr Barbara Szota - Rekieć